

РЕШЕНИЕ

№ 43039

гр. София, 22.12.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 44 състав, в
публично заседание на 23.09.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Владимирова

при участието на секретаря Албена Илиева, като разгледа дело номер **12783** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.156 и следващите от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДОПК), във връзка с чл.9б от Закона за местните данъци и такси (ЗМДТ) и чл.4 ал.1 от ЗМДТ.

Образувано е по жалба на И. М. П., ЕГН – [ЕГН], от [населено място], срещу Акт за установяване на задължение по декларация (АУЗД) № 1133-2024-1 от 04.11.2024 г., издаден от орган по приходите в отдел „Общински приходи – С.-Т.“ към дирекция „Общински приходи“ при Столична община (СО), потвърден с Решение № СФД24-РД28-387/25.11.2024 г. на директора на дирекция „Общински приходи“ към направление „Финанси и здравеопазване“ при Столична община, с който са установени допълнително задължения за данък недвижими имоти (ДНИ) в общ размер на 769,55 лв. и лихва към 04.11.2024 г. - 288,52 лв., както и такса битови отпадъци (ТБО) в общ размер на 287,85 лв. и лихва към 04.11.2024 г. в размер на 108,92 лв., за данъчни периоди 01.01.2019 г.- 31.12.2023 г., за притежаваната от него 1/2 идеална част от недвижим имот, представляващ – жилище с РЗП 139,00 кв. м.; 2 бр. мазета с площ от 12,00 кв. м. и от 9,00 кв. м.; таван с площ 15,00 кв. м.; заедно с 0,16667 идеални части от земя с площ 362,00 кв. м. и идентификатор 68134.100.101, с формирана данъчна партида 7224Н22620.

В жалбата се изложени съображения за незаконосъобразност на акта, поради допуснати съществени процесуални нарушения и неправилно приложение на материалния закон. Според жалбоподателя АУЗД е издаден при липса на извършен анализ на събраните доказателства. Актът се основава на констатации, правни изводи и тълкувания, които не съответстват на действителната фактическа обстановка. Претендира се, че в случая приложение намира разпоредбата на чл. 24, ал. 1, т. 11а от ЗМДТ по отношение на притежавания недвижим имот,

находящ се в сграда построена в началото на XX век, включително и за периода в оспорения АУЗД /2019 г. - 2023г./, доколкото същият е деклариран от него като паметник на културата. Изтъква се, че сградата на [улица] няма никакви конструктивни промени (надстройки, разширения и т.н.) и няма нищо общо със съвременното строителство. Счита за нелогично, преди периода на АУЗД имотът му дълги години да се третира от данъчната служба в общината като културна ценност, както и дори след периода на акта. Аргументира, че с АУЗД недобросъвестно са му начислени за доплащане ДНИ и ТБО, доколкото актът е издаден единствено въз основа на подадена коригираща декларация от другия съсобственика по наследство – А. П., без да се провери истинността на вписаните обстоятелства, включително и да се направи сравнение с вече декларираните такива. В заключение изтъква, че доказателства в подкрепа на факта, че сградата е паметник на културата е представил към подадената на 19.09.2024 г. коригиращата декларация, а така също и към жалбата при оспорването по административен ред, поради което изразява несъгласие с твърденията в решението на решаващия орган, че не били представени писмени доказателства в подкрепа, че къщата е паметник на културата. Иска се отмяна на оспорения АУЗД.

В хода на съдебното производство жалбата се поддържа лично от оспорващия – И. П. и чрез упълномощен адвокат. Според адв. С. по делото безспорно се доказва, че оспореният акт, с който са установени допълнителни задължения е издаден въз основа на подадена от другия съсобственик коригираща декларация, в която са вписани грешни данни с помощта на служителката в общината. Изтъква още, че другият собственик е бил поканен в общината, за да коригира декларацията си. В резултат на това вече извън процесния период – за 2024 г. има издаден на жалбоподателя друг акт с установен размер на ДНИ, който съответства на този, й който лицето е заплащало ежегодно за данъчните периоди преди процесните. С други думи, имотът освен, че още преди много години е бил освободен от ДНИ, поради обстоятелството, че сградата представлява културна ценност и не се ползва за търговска дейност, но така също правото на жалбоподателя отново е признато и за 2024 г., като установения размер на ДНИ съответства на размера плащан от лицето в предходните години (извън периода на акта). В обобщение заявява, че в общината са представени надлежни документи, с които се установява, че сградата е паметник на културата и в рамките на периода по акта.

Ответникът – директорът на Дирекция „Общински приходи“ към Направление „Финанси и здравеопазване“ при Столична община, изпраща административната преписка, включително доказателства по чл. 69 и по чл. 63, ал. 2 от ЗМДТ. Посредством юрисконсулт – пълномощник, оспорва жалбата и моли съда да я отхвърли. Сочи нови обстоятелства, а именно че на партерния етаж на сградата има офис на „Е.“ – търговски обект, поради което в случая не намира приложение разпоредбата на чл. 24, ал. 1 т. 11а ЗМДТ. Отделните етажи не се разглеждат като отделни обекти. Законът разглежда цялата сграда. Заявява, че декларацията, с която жалбоподателят е декларира имота си не е била придружена с доказателства потвърждаващи вписаното в нея, а именно, че имотът е паметник на културата. Удостоверение от Националния институт за недвижимо културно наследство към Министерство на културата не било представено в общината с първоначалната декларация. Т. удостоверение е издадено на жалбоподателя през 2024 г., прието е в данъчната служба и са му казали, че от 2025 г. ще бъде освободен от данък, въпреки, че не е редно да бъде освободен, защото в сградата има офис на „Е.“ на партерния етаж. Много правилно другият съсобственик подавайки данъчната си декларация през 2024 г. е отразил това обстоятелство и се е отказал от това, че сградата е паметник на културата. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Административен съд София - град, след като обсъди доводите на страните и събраните по

делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Между страните не се спори, че съгласно Нотариален акт за покупко – продажба на недвижим имот от 07.03.1962 г., № 152, том III, дело № 444/1962г. (л.58 от делото) Съдбина Н. Порталска е придобила собствеността върху недвижим имот: А./ целия трети етаж от сградата на [улица], № 15 – С., застроен на около 139 кв. м. състоящ се от четири стаи; Б./ две избени помещения – едното от около 12 кв.м., второто избено помещение от около 90кв. м.; В./ едно таванско помещение от около 15 кв.м.; Г./ 1/3 идеална част от общите части на сградата и от мястото, застроено и незастроено, образуващо парцел XI-11 от квартал 486, местност „Центъра на плана на [населено място], с общо пространство на целия парцел от 362 кв. м.

По делото се установява, че през 2002 г. описаният имот е деклариран в общината от И. М. П., в качеството му на съсобственик на S идеална част от същия (Декларация по чл. 14, чл. 27 и пар. 2 от ПЗР на ЗМДТ, на л. 95 и сл. от делото), като е формирана данъчна партияда с № 7224Н22620. В декларацията е посочил, че собственик на другата 1/2 идеална част от имота е С. М. П.. Декларирал е, че сградата е паметник на културата обявена в Държавен вестник, бр. 60 от 1998 г. (л.97). В част II, точка 4 /таблица 3/, касаеща вида и описанието на обектите в сградата е декларирано, че имотът не се ползва със стопанска цел. В точка 5 /таблица 3/, касаеща конструкцията на обекта е отбелязана съответстваща конструкция М1 – масивна без (дървен гредоред) или с частични стоманобетонни елементи (гредоред и бетон) или от сглобяеми плоскости (бетон).

Впоследствие А. С. П. е подал за имота коригираща декларация по чл. 14 от ЗМДТ с вх. № 45948/07.05.2024 г. (л. 47 и сл. от делото), като е декларирал собствеността си върху 1/2 идеална част от имота по НА от 1962 г., в качеството му на наследник на С. П., прилагайки Удостоверение за наследници 15.04.2024 г. (л. 61 от делото). В Част II, Точка 3 „Основания за освобождаване от данък“ от декларацията е видно отбелязване, че декларираната част от сграда е културна ценност /паметник на културата/, която не се използва със стопанска цел – акт от 21.05.1976 г. Съгласно декларираното в Точка 5 /таблица 3/, конструкцията на обекта съответства на М3 – масивна монолитна /с/с стоманобетонни елементи, ЕПК, пакетоповдигани плочи, скелеторамова, скелето-безгредови, специални и др./, съгласно Таблица 1 от ЗМДТ.

Във връзка с така подадената декларация старши инспектор в отдел „ОП – С./Т.“ е изпратил до А. П. съобщение по чл. 103 от ДОПК, с което е изискал от лицето да представи документ удостоверяващ, че сградата е паметник на културата. Върху визираното съобщение е виден следният ръкописно изписан текст: „В сградата има търговски обект нямам претенции за паметник на културата 20.05.2024 г.“.

По делото се установява, че на 08.07.2024 г. И. П. е подал до кмета на Район С. при СО, писмена молба с приложено Удостоверение № 4478 от 16.10.1998 г. от Н. – Министерство на културата, съгласно което сградата на [улица], в която се намира жилището му е декларирана с писмо № 1787 от 21.05.1976 г. на НИПК - недвижим архитектурно-строителен паметник на културата, с предварителна категория „за сведение“ и съгласно чл. 59, ал.4 от ЗКН и пар. 12 от ПЗР на същия закон притежава статут на групов паметник на културата, попадащ в II-ра защитена зона на Археологическия резерват „Антична С. и Средновековен С.“, обявен с ПМС № 36от 01.06.1976 г. /ДВ, бр. 47 то 1976 г./ (л. 24). Тази молба е препратена по компетентност до отдел „ОП-С./Т.“ при СО /с придружително писмо от 09.07.2024 г./ В отговор от началника на отдел „ОП-С./Т.“ е изпратено писмо с изх. № ДСЦ24-ВК08-120(1)/12.07.2024 г. до И. П., с което лицето е уведомено, че задълженията за ДНИ и ТБО за имотна партияда 7224Н22620 се заплащат на основание подадена коригираща декларация по чл. 14, ал. 2 от ЗМДТ от 24.06.2024 г., с която за имота на [улица] са декларирани обстоятелства за: наследство, промяна на РЗП, промяна на конструкцията

на сградата и две мазета. Задълженото лице е уведомено, че за да предяви правото си на освобождаване от данък на основание чл. 24, ал. 1, т. 11а от ЗМДТ, следва да подаде данъчна декларация с актуално удостоверение от Национален институт за недвижимо културно наследство. Посоченото писмо е връчено на 16.08.2024г. на И. П., видно от приложеното известие за доставяне (л. 20). В изпълнение на тези указания, на 19.09.2024 г. лицето е подало коригираща декларация вх. № ДСЦ24-ВК08-120(2)/19.09.2024 г., с приложено удостоверение от НИНКН – Министерство на културата, като е декларирал, че имотът не се използва за стопанска цел, тъй като е основното му жилище.

Вземайки предвид събраните доказателства, инспектор по приходите в отдел „Общински приходи – С.-Т.“ на дирекция „Общински приходи“ при СО е издал на 04.11.2024 г. процесния Акт за установяване на задължение по чл. 107, ал. 3 от ДОПК № 1133-2024-1/04.11.2025 г., с който на И. П. са определени допълнителни публичните задължения за ДНИ и ТБО, за периода 2019 г. – 2023 г., в общ размер на 1057,40 лв. и лихви в общ размер на 397,44 лв. (л. 17-18 от делото). Актът е връчен на същата дата лично на задълженото лице.

При обжалването по административен ред на акта директорът на дирекция „Общински приходи“ при Столична община не е споделил направените от жалбоподателя възражения и е възприел изцяло изводите, направени в АУЗД, поради което на основание чл. 155, ал. 2 от ДОПК го е потвърдил с Решение № СФД24-РД28-387 от 25.11.2024 г. Горестоящият административен орган е изтъкнал в мотивите на решението, че изнесените в жалбата твърдения относно корекция в конструкцията на сградата, различни от тези констатирани от административния орган се явяват недоказани. Решаващият орган е формирал краен извод, че допълнителен данък за конкретния имот се дължи.

Освен представените с жалбата писмени доказателства, по делото е приета и представената от ответника административна преписка. Прието по делото е и представено от ответника обяснително писмо (л. 115), видно от което, органът по приходите е съставил АУЗД въз основа на персонална партида, заведена в регистрите на Столична община, дирекция Общински приходи, отдел „ОП-С./Т.“ на база отразените данни в подадените декларации. На тази база са изчислени и дължимите публични задължения за ДНИ и ТБО върху притежаваната от него 1/2 идеална част от недвижим имот, представляващ: жилище с РЗП 139,00 кв.м.; две мазета с площ от 12 кв.м. и 9 кв. м.; таван с площ 15 кв.м.; заедно с притежаваните от лицето 0,16667 идеални части от земя с площ 362 кв. м. По делото са приети и допълнително представените доказателства, относно предоставяне на услугите сметосъбиране и сметоизвозване на битови отпадъци и поддържане на чистотата на територията за обществено ползване в Район „С.“, [улица], за периода 2018-2023 г. По делото, по искане на жалбоподателя е разпитан и свидетеля А. С. П., който дава показания, че когато е подал коригиращата декларация в общината му обяснили, че същата подлежи на проверка и след това ще получи информация. Свидетелят заявява, че получил писмо, съгласно което следвало да се яви в едноседмичен срок за корекция по подадената декларация. Обяснява, че като отишъл в общината, служителката му обяснила, че има неточности свързани със състоянието на имота, доколкото е декларирал, че сградата е гредоред. Свидетелят обяснил на длъжностното лице, че знае, че сградата не е масивна, но тя настояла, че не е възможно триетажна сграда да бъде с гредоред и да промени точката. Това е и основната корекция, която направил в декларацията, другата е относно мазето, доколкото бил посочил че е едно, а те са две по НА. Свидетелят заявява, че инспектора по приходите в общината го попитала, предвид, че е декларирал сградата като паметник на културата, дали има реклами и ползва ли се за нещо. Свидетелят й казал, че на първия етаж има офис на „Е.“, при което му било разяснено, че при това положение сградата не може да бъде призната за паметник на културата, доколкото се ползва

за стопанска цел. По нейни указания написал, че поправките са негови. В резултат на това неговият чичо (жалбоподателят) получил информация, че данъците за имота му са заплащани в по-малък размер.

При така установеното от фактическа страна, съдът формира следните правни изводи:

Жалбата е подадена в срока по чл. 156, ал. 1 ДОПК във вр. чл. 144 ДОПК от надлежна страна, срещу подлежащ на обжалване акт и е процесуално допустима. Разгледана по същество, жалбата е основателна, предвид следното:

Съгласно чл. 160, ал. 2 от ДОПК вр. чл. 144, ал. 1 ДОПК съдът преценява законосъобразността и обосноваността на ревизионния акт /в случая АУЗД/, като преценява дали е издаден от компетентен орган и в съответната форма, спазени ли са процесуалните и материалноправните разпоредби по издаването му.

Съгласно чл. 9б от ЗМДТ установяването, обезпечаването и събирането на местните такси се извършва по реда на чл. 4, ал. 1 - 5 от ЗМДТ от служители на общинската администрация по реда на ДОПК. Съгласно чл. 4, ал.3 от ЗМДТ в производствата по ал.1 служителите на общинската администрация имат правата и задълженията на органи по приходите, а в производствата по обезпечаване на данъчни задължения - на публични изпълнители, а съгласно ал.4 служителите по ал. 3 се определят със заповед на кмета на общината. Оспореният акт е издаден от компетентен орган – инспектор в отдел “Общински приходи – С./Т.” в дирекция “Общински приходи” към направление ”Финанси и здравеопазване” при Столична община, съобразно нормата на чл. 4, ал. 1 и ал. 3 от ЗМДТ и правомощията предоставени му със заповед № СОА23-РД09-2483/17.11.2023 г. на кмета на Столична община и длъжностната характеристика за длъжността инспектор в отдел “Общински приходи” към дирекция „Общински приходи“ на СО.

По делото не е спорно, че И. П. е собственик на S идеална част от недвижим имот с партиден № 7224Н22620, находящ се на [улица], представляващ: жилище с РЗП 139,00 кв.м. (етаж 3); две мазета с площ от 12 кв.м. и 9 кв. м.; таван с площ 15 кв.м.; заедно с 0,16667 идеални части от земя с площ 362 кв. м. Установено е и се признава от ответника, предвид съдържанието на процесния АУЗД, че И. П. е декларирал визирания недвижим имот на 16.10.2002 г., с декларация по чл. 14, ал. 1 ЗМДТ. Декларирал е, че жилището се намира в сграда паметник на културата обявена в Държавен вестник, бр. 60 от 1998 г. (л. 97), с конструкция съответстваща на М1 – масивна без (дървен гредоред) или с частични стоманобетонни елементи (гредоред и бетон) или от сглобяеми плоскости (бетон), като имотът не се използва за стопански цели. В тази връзка жилището - част от сграда, обявена за паметник на културата не е облагано с ДНИ по смисъла на чл. 24, ал. 1, т. 11а от ЗМДТ, като е определян данък само за притежаваната идеална част от земята. От писмените и гласни доказателства се установява, че във връзка с подадена през 2024 г. коригираща декларация от А. П. за промяна в собствеността на другата S идеална част от имота, поради наследяване, органите по приходите в общината са изискали от лицето да декларира имота като масивна монолитна конструкция (М3 от Таблица 1 на ЗМДТ), както и писмено да се откаже от претенция, че сградата е паметник на културата, но така също да декларира, че в сградата има търговски обект. На тази база органът по приходите в „ОП-С./Т.“ е издал процесния АУЗД, с който е доначислил публични задължения за ДНИ и за ТБО, доколкото приема, че не е налице основание за приложение на чл. 24, ал. 1, т. 11а от ЗМДТ и така също се касае за масивна монолитна сграда – М3, като данъчната оценка за притежаваната S идеална част е изчислена в размер на 82085,85 лв.

Последното оформя на практика спорните въпроси по делото, които съдът за разлика от издателя на АУЗД систематизира според логическата им последователност: налице ли е основание за освобождаване от ДНИ по чл. 24, ал. 1, т. 11а от ЗМДТ; налице ли е

промяна в конструкцията на сградата на [улица], № 15, въз основа на която да се определи по-висока данъчната оценка на имота, и така също да се изчисли по-висока стойност на услугите по чл. 62 от ЗМДТ. За изясняване на тези въпроси съдът съобрази следното:

Процесният АУЗД представлява индивидуален административен акт и следва да отговаря на изискванията за форма и съдържание. С него са установени задължения за ДНИ и ТБО за периода 01.01.2019 г. – 31.12.2023 г. във връзка с констатация, „че не са внесени дължимите суми“. В акта е посочен размер на данъчна оценка на земята и сградата, но към 2024 г. Съгласно чл. 59, ал. 2, т. 4 АПК, административният акт следва да съдържа фактически и правни основания за издаването му, т. е., в закона е въведено императивно изискване за мотивиране на административните актове. Мотивите на административния акт представляват единство от фактическите и правни основания за издаването му и тяхното наличие позволява на адресата на акта да разбере волята на административния орган и да защити адекватно правата и интересите си. Мотивите имат съществено значение и при осъществявания съдебен контрол за законосъобразност, а липсата им възпрепятства този контрол и представлява самостоятелно основание за отмяна на административния акт. Съдът допуска в практиката си саниране на нарушението неизлагане на фактически и правни основания при условие, че такива основания са изложени в друг документ, част от административната преписка по издаване на акта. Съобразно Тълкувателно решение № 16 от 31.03.1975 година на ОСГК на ВС, мотивите към административния акт могат да бъдат изложени и отделно от самия акт - в съпътстващата документация по неговото издаване. Следва да се отбележи, че в оспорения АУЗД като фактическо основание за издаването му е посочена подадената от жалбоподателя декларация по чл. 14 ЗМДТ от с вх. № 01-00-22-1852 от 16.10.2002 г. Отбелязан е размер на данъчна оценка на процесния недвижим имот към 2024 г. В нарушение на чл. 3, ал. 2 и чл. 5 от ДОПК не е изяснено постъпвали ли са плащания от П. по партидата на имота, респ. погасявани ли са задължения. Липсва яснота и относно начинът на изчисление на размера на посочената в АУЗД данъчна оценка на сградата. Съгласно чл. 19, ал. 1 ЗМДТ данъкът се определя върху данъчната оценка на недвижимите имоти по чл. 10, ал. 1 към 1 януари на годината, за която се дължи, и се съобщава на лицата до 1 март на същата година. По арг. от ал. 3 на същата разпоредба при промяна на данъчната оценка на имота през годината данъкът се определя върху новата оценка от месеца, следващ месеца на промяната. В случаите на промяна от общинските съвети на границите на зоните в населените места и категориите на вилните зони или на населените места данъкът се определя върху новата данъчна оценка от 1 януари на следващата година. Нормата на чл. 20 от ЗМДТ предвижда, че данъчната оценка на недвижимите имоти на гражданите се определя от служител на общинската администрация по норми съгласно приложение № 2 в зависимост от вида на имота, местонахождението, площта, конструкцията и овехтяването и се съобщава на данъчно задължените лица. Съгласно чл. 4 на приложение № 2 в относимата редакция данъчната оценка на сгради или на части от сгради се определя въз основа на базисната данъчна стойност за един квадратен метър, корекционни коефициенти и площта по следната формула:

$ДО = БС \cdot Км \cdot Ки \cdot Кх \cdot Кв \cdot Ко \cdot ПЛ,$

където:

ДО е данъчната оценка в левове;

БС - базисната данъчна стойност на 1 кв. м в левове;

Км - коефициент за местоположение;

Ки - коефициент за инфраструктура;

Кх - коефициент за индивидуални характеристики;

Кв - коефициент за височина;

Ко - коефициент за овехтяване;

ПЛ - площта на сградата или част от нея в кв. м.

Според чл. 5, ал. 1 от Приложение № 2 ЗМДТ базисната данъчна стойност (БС) се определя на квадратен метър в зависимост от конструкцията и вида на обекта, като видовете конструкции на сградите са посочени в таблица № 1, а Базисната данъчна стойност в левове на квадратен метър е определена съгласно таблица № 2 по арг. от чл. 5, ал. 3 от Приложение № 2 ЗМДТ. В случая спорна по делото е видът на конструкцията на процесното жилище, а именно дали е М1 или М3, респ. правилно ли е изчислен размерът на задълженията както за ДНИ и ТБО. От доказателствата по делото безспорно се установява, че в подадената декларация по чл. 14 ЗМДТ към 16.10.2002 г. жилището е посочено, че е с конструкция М1, а в декларация от 07.05.2024 г., подадена от съсобственика Ал. П. /л. 47 и сл./, както и в оспорения АУЗД – процесният апартамент е приет, че е с конструкция М3 в нарушение на изискванията по чл. 19, ал. 3 ЗМДТ.

От страна на ответника не е представена справка относно начинът на изчисление на данъчната основа в случая данъчната оценка на процесния имот, респ. конкретни изчисления със съответните ставки – промили за ТБО и ДНИ, което е било в доказателствена тежест на административния орган. В тази връзка следва да се отбележи, че в първото проведено съдебно заседание на 29.04.2025 г., така и във второто с.з. на 17.06.2025 г. /л. 152 гр./ съдът е дал изрични указания на ответната по делото страна за ангажиране на доказателства свързани именно с начинът на изчисление и определяне на допълнителни задължения за ДНИ и ТБО за процесните периоди. Доказателства в тази насока не са представени до приключване на делото, поради което в случая съдът следва да приложи последиците по чл. 161 ГПК.

Предвид гореизложеното съдът приема, че оспореният АУЗД е незаконосъобразен, тъй като е постановен при допуснати нарушения по чл. 160, ал. 2, предл. второ и трето от ДОПК, които са довели и до постановяването му и в противоречие с материалния закон.

Относно съответствието на оспорения АУЗД с материалния закон съдът съобрази и следното:

Според чл. 107, ал. 3 от ДОПК АУЗД се издава по искане на задълженото лице или служебно в три хипотези - при установяване на несъответствие между декларираните данни и данните, получени от трети лица и организации, след като е изчерпан редът по чл. 103; когато не е подадена декларация или задължението не е платено в срок и не е извършена ревизия; въз основа на собствени данни, данни, получени от трети лица и организации, когато по закон не е предвидено подаване на декларация и задължението не е платено и не е извършена ревизия. В случая административният орган е посочил, че след проверка е установил, че не са внесени дължимите суми, следователно производството по чл.107, ал. 3 ДОПК е образувано по негова инициатива – служебно, конкретно третата хипотеза на визираната разпоредба.

Относно данък недвижими имоти:

Съгласно чл.10, ал. 1 ЗМДТ с данък върху недвижимите имоти се облагат поземлените имоти, разположени в строителните граници на населените места и селищните

образувания, и поземлените имоти извън тях, които според подробен устройствен план имат предназначението по чл. 8, т. 1 от Закона за устройство на територията и след промяна на предназначението на земята, когато това се изисква по реда на специален закон. Нормата на чл. 19, ал. 1 от ЗМДТ установява, че данъкът се определя върху данъчната оценка на недвижимите имоти по чл. 10, ал. 1 към 1 януари на годината, за която се дължи, и се съобщава на лицата до 1 март на същата година. Съгласно чл. 11, ал. 1 от ЗМДТ данъчно задължени лица са собствениците на облагаеми с данък недвижими имоти. Хипотезите, при които имотите не се облагат с ДНИ са посочени в чл. 10, ал. 2 - 4 от ЗМДТ, а случаите при които данъчнозадължените лица са освободени от заплащането на ДНИ са лимитативно изброени в чл. 24, ал. 1, т. 1-19 от ЗМДТ. Съдът приема, че относно жилищния имот, собственост на жалбоподателя И. П. е приложима нормата на чл. 24, ал. 1, т. 11а ЗМДТ, според която, от местния данък върху недвижимите имоти се освобождават *„сградите - културни ценности, когато не се използват със стопанска цел“*. Както в Удостоверение № 4478/16.10.1998 г. от Националния институт за паметниците на културата (л. 25 от делото), така и в това от 27.08.2024 г. (л. 30) е посочено, че сградата: „е декларирана с писмо № 1787/21.05.1976 г. на НИПК за недвижим архитектурно – строителен паметник на културата и съгласно чл. 59, ал. 4 от Закона за културното наследство, и § 12 ПЗР на същия закон притежава статут на архитектурно-строителна недвижима културна ценност с предварителна категория „за сведение“; обектът попада в границите на II-ра защитена зона на археологически резерват „Антична С. и Средновековен С.“, [населено място], обявен с Постановление на МС № 36 от 01.06.1967г. (ДВ, бр. 47 от 1976г.) и включен под № 16 в приложен към чл. 50, ал. 3 от ЗКН списък на археологическите резервати. Съдържанието на тези два официални документа не е оспорено от ответника, но на практика той е дисквалифицирал доказателствената им стойност, без да изложи мотиви за това. Неуспешни са и усилията на процесуалния представител на ответника да аргументира, че при първоначалното деклариране липсвали доказателства за статута на имота, доколкото именно декларацията по чл. 14 от ЗМДТ от 2002 г. на И. П. е послужила за определяне на данъка му, който извън процесния период е изчисляван само за притежаваната идеална част от земята и е заплащан от задълженото лице. В случая няма данни, че относно визираната декларация са били изисквани документи, с оглед декларираното - сградата е паметник на културата (Част II, Точка 3 от декларацията от 2002г.), поради което е по – логично да се приеме, че в подкрепа на декларираното обстоятелство лицето е представило на вниманието на длъжностното лице в общината и удостоверението от 1998 г. Така също, неподкрепени с доказателства са и твърденията на процесуалния представител на ответника, че сградата не следва да се ползва с данъчно облекчение на основание чл. 24, ал. 1, т. 11а от ЗМДТ, доколкото в същата, на партерния етаж има търговски обект – офис на „Е.“. Самият орган по приходите обаче не е положил усилия да докаже това в издадения АУЗД, като твърдения в тази насока липсват и в решението на горестоящия административен орган. Доказва се по делото точно обратното, имотът е основно жилище на И. П. и е деклариран като такъв. Доколкото имотът на П., част от сградата, квалифицирана като „недвижим архитектурно – строителен паметник на културата, с предварителна категория „за сведение“, не се ползва със стопанска цел, то по отношение на него е приложима цитираната по – горе норма от ЗМДТ. В тази връзка съдът съобрази и разпоредбата на чл. 50, ал. 1 от ЗКН, която квалифицира недвижимите културни ценности, според културната и научната

стойност, и обществената значимост, в общо пет категории, сред които и „за сведение“ (чл. 50, ал. 1, т. 5). Макар в класацията тази категория да е с по-малка индивидуална стойност, предвид текста на чл. 50, ал. 1 ЗКН и такива обекти са „недвижими културни ценности“ – определение, използвано и в чл. 24, ал. 1, т. 11а ЗМДТ.

Процесният АУЗД подлежи на отмяна в частта, с която са доначислени публични задължения за ДНИ, относно собствения на И. П. имот, намиращ се в сграда със статут на културна ценност, като незаконосъобразен, поради неправилно тълкуване на материалноправните разпоредба на чл. 24, ал. 1, т. 11а от ЗМДТ.

II. По отношение на основанието и размера за заплащане на такса битови отпадъци (ТБО):

На основание чл. 64, ал.1 ЗМДТ таксата за битови отпадъци се заплаща от лицата по чл. 11 за имотите на територията на общината, според който данъчно задължени лица са собствениците на облагаемите с данък недвижими имоти. Вярно е, че чл. 11 ЗМДТ говори за "данъчно задължени лица", но тази разпоредба е създадена за да посочи кои лица са данъчно задължени като очертае техния кръг. Собствениците на недвижими имоти - паметници на културата по принцип са също данъчно задължени лица от кръга на посочените в чл. 11 независимо, че по силата на чл. 24, ал. 1, т. 11а ЗМДТ те са освободени от неговото заплащане на ДНИ. /В този смисъл Решение № 2150 от 13.02.2012г., по адм. дело № 10667/2011г. по описа на ВАС/.

По силата на чл. 63, ал.1 ЗМДТ такса за битови отпадъци се заплаща за извършвани от общината услуги по чл. 62 на територията на общината, а именно услуги по събиране, извозване, обезвреждане на битови отпадъци и за поддържане на чистотата на територии за обществено ползване в населените места. Тези елементи характеризират таксата като трикомпонентна, респ. при преценка дължимостта и следва да се установи дали действително са осъществявани и предоставяни от общината посочените услуги. От своя страна ал.2 на разпоредбата предвижда, че видът на предлаганите услуги по чл. 62 на територията на общината, както и честотата на събиране и транспортиране на битовите отпадъци се определят със заповед на кмета на общината и се обявяват публично до 31 октомври на предходната година. Жалбоподателят не е оспорил, че тези услуги са реално предоставяни, нито пък че имотът се намира извън районите и зоните, в които са били предоставяни. Не се твърди, че имотът не се ползва, нито се установява да е подадена декларация от задълженото лице за това, за да се приеме на основание чл. 71, т. 1, че не е дължима такса за услугата по чл. 62, т. 1 ЗМДТ. Съгласно чл. 9 от ЗМДТ общинският съвет приема наредба за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги, включително и за ТБО. В разпоредбата на чл. 27, ал. 1 от приетата от Столичен общински съвет на посоченото основание Наредба за определяне и администриране на местни такси и цени на услуги, предоставяни от Столична община /НОАМТЦУПСО/ се предвижда, че таксата за битови отпадъци за имоти на граждани и жилищни имоти на предприятия се определя пропорционално в промили на база данъчната оценка на имотите, като разпределянето на размера на промила по видове услуги е както следва: за сметосъбиране и сметоизвозване; за обезвреждане на битови отпадъци в депа или други съоръжения; за поддържане чистотата на териториите за обществено ползване. В случая, за притежаваната от И. П. S идеална част от имот с данъчна партида 7224Н22620, предвид данните в коригиращата декларация от 2024 г., относно конструкцията на сградата - М3 от Таблица 1 на ЗМДТ (монолитна), е определена данъчна оценка в размер на 82 085,85

лв. На тази база за периода 2019-2023 г. с процесния АУЗД са доначислени публични задължения за ТБО само за установената разлика, която за всеки от процесните периоди възлиза на 57,57 лв. Така с акта е определена сума в общ размер на 396,77 лв., от които главница в общ размер на 287,85лв. и лихва в размер на 108,92 лв.

Между страните няма спор, че Столична община е предоставяла и трите вида услуги по чл. 62 ЗМДТ, като по делото от страна на ответника са ангажирани множество доказателства /договори, протоколи за реално изпълнение на услугите и пр./; налице е заповед на кмета на Столична община по чл. 63, ал. 2 ЗМДТ за процесните периоди за определяне вида и границите на районите, в които се предоставят от общината трите вида услуги, а също е налично регионално депо за отпадъците.

Релевантни за спора са, както се посочи по-горе, въпросът относно конструкцията на сградата /М1 или М2/, респ. как е определена данъчната основа за облагането на недвижимия имот за периода от 01.01.2019 г. до 31.12.2023 г. По делото не се ангажираха доказателства от страна на ответника относно начинът на изчисление на размера на данъчната оценка, още по-малко въз основа на какви доказателства е прието, че процесната сграда е с конструкция М3, след като при издаване на АУЗД административният орган се позовава на декларация по чл. 14 ЗМДТ подадена на 16.10.2002 г., в която обаче относно конструкцията е посочена – М1 /л. 99/. В този смисъл определените с АУЗД задължения съдът приема за недоказани по размер доколкото липсва яснота относно начинът на изчисление на данъчната основа /в случая данъчната оценка на имота/. Съгласно чл. 170, ал. 1 АПК доказателствената тежест за установяване на данъчната основа и размера на задълженията за ДНИ и ТБО лежи върху административния орган, който следва да установи фактическите и правни основания за издаване на административния акт, което в случая не е сторено. Предвид посочената процесуална норма, не може да се приеме, че в хода на съдебното оспорване, с допустими доказателствени средства може да се санира пропускът на административния орган да изложи фактическите основания за издаване на оспорения акт. Мотивирането на акта е една от гаранциите за неговата законосъобразност. С излагането на мотиви се довеждат до знанието на страните в административното производство съображенията, по които административният орган издава или отказва да издаде административен акт, което подпомага страните в избора им на защита и съответно прави възможен и/или улеснява контрола върху законосъобразността и правилността на акта, който се обжалва. Следва да се отбележи също, че в рамките на съдебната проверка по чл. 160, ал. 2 ДОПК съдът проверява законосъобразността на акта, съобразно посочените в него фактически и правни основания, но не може да допълва мотивите в издадения административен акт.

С оглед гореизложеното настоящият състав намира жалбата за основателна, а оспореният АУЗД – незаконосъобразен, поради което същият следва да бъде отменен. Воден от горното и на основание чл. 160, ал. 1, предл. първо във връзка с чл. 144 от ДОПК, Административен съд - София - град, III отделение, 44 състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ акт за установяване на задължение по декларация (АУЗД) № 1133-2024-1 от 04.11.2024 г., издаден от орган по приходите в отдел „Общински приходи – С.-Т.“ към дирекция „Общински приходи“ при Столична община (СО), потвърден с Решение №

СФД24-РД28-387/25.11.2024 г. на директора на дирекция „Общински проходи“ към направление „Финанси и здравеопазване“ при Столична община, с който на И. М. П., ЕГН – [ЕГН], са установени допълнително задължения за данък недвижими имоти в общ размер на 769,55 лв. и лихви - 288,52 лв., както и такса битови отпадъци в общ размер на 287,85 лв. и лихви в размер на 108,92 лв., за данъчни периоди от 01.01.2019 г. до 31.12.2023 г.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховен административен съд в четиринадесетдневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: